

Zásadně nesouhlasím s negativními dopady sociální politiky vlády na ty nejpotřebnější

Svatomír Recman: To je cesta do pekel, a ne k sociálnímu státu

Zajistit co nejširší informovanost osob v nepříznivé sociální situaci a eliminovat nedostatky, které přinášejí změny v systémech sociálních dávek – to je hlavní cíl pravidelných setkání mezi sociálními pracovníky Krajského úřadu Moravskoslezského kraje (MSK) a pracovníky jak Úřadu práce ČR, tak i obecních úřadů. Lednovému setkání byli navíc přítomni zástupci nestátních organizací z řad poskytovatelů sociálních služeb, organizací sdružujících osoby se zdravotním postižením a další.

V této souvislosti jsme požádali o rozhovor Ing. RSDr. Svatomíra Recmana, náměstka hejtmána pro sociální věci a kulturu.

Náměstek hejtmána pro sociální věci a kulturu Moravskoslezského kraje Svatomír Recman

• **Přibližně rok trvá stav, kdy rozhodování o sociálních dávkách přešlo z obcí na úřady práce. Jsou podle vás už vztahy mezi samosprávou, státní správou a lidmi v sociální síti v pořádku?**

Za krajský úřad mohu k této problematice říci pouze to, že jsme výhradně metodickým orgánem vůči obecním úřadům. Z hlediska sociální práce a poskytování sociálního poradenství osobám v nepříznivé sociální situaci tak usilujeme o koordinaci a spolupráci mezi jednotlivými subjekty, ale neřídíme je.

• **Politikové a státní úředníci vždy diskutují dopad reformních opatření na státní rozpočet – o dopadech na lidi s handicapem ale mlčí. Považujete to za správné? A jak z tohoto úhlu pohledu řešíte sociální politiku kraje?**

Diskutovat o dopadech reformy je nutné. V čem však se současnou vládou zásadně nesouhlasím, to je právě negativní dopad těchto kroků na ty nejpotřebnější, včetně lidí s handicapem. To je cesta do pekel, a ne k sociálnímu státu.

Moravskoslezský kraj má definovanou sociální politiku v přijatých strategických dokumentech, které jsou přístupné na stránkách kraje. Věnujeme se v nich střednědobému plánu, koncepci kvality,

vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením, ale také protidrogové prevenci, problematice sociálně vyloučených lokalit, romské komunitě apod. Součástí podpory kraje v sociální oblasti jsou i každoročně vyhlášené dotační programy.

Finance ze státního rozpočtu pro poskytovatele sociálních služeb jsou pro náš kraj o 160 milionů korun nižší než loni. To je pokles o dvacet procent!

• **Promiňte, ale co jste vy sami udělali pro zlepšení nepříznivé situace, kterou vnímáte?**

Co se týká změn v podpůrných sociálních systémech, a to především u sociálních dávek vyplácených státem, připomínky a názory jsme v průběhu legislativního procesu ministerstvu zasílali. Otázka jejich využití je ovšem plně v kompetenci zákonodárných orgánů. V jaké podobě pak byly zákony schváleny, to jistě dokáže každý, koho se to bezprostředně dotýká, posoudit sám. Ale pozitivní to určitě není.

• **Jak dopadají finanční škrty ministerstva na krajské (případně i na měst-**

ské) rozpočty a speciálně na neziskové organizace poskytující služby zdravotně postiženým? Kolik jste měli prostředků v roce 2011, kolik loni a kolik jich bude letos?

Výše finančních prostředků, vyčleněných ve státním rozpočtu pro poskytovatele sociálních služeb, je letos v našem kraji o 160 milionů korun nižší než loni. To představuje pokles o dvacet procent! Obdobně to bylo i v roce 2012. Nepříznivou situaci se pravidelně zabývá rada kraje i zastupitelé. O pomoc při navýšení prostředků ze státního rozpočtu alespoň na úroveň roku 2012 byla požádána ministryně práce a sociálních věcí, předseda vlády ČR a také předseda Asociace krajů.

Rozpočty poskytovatelů sociálních služeb jsou již na hranici udržitelnosti v potřebném rozsahu a požadované kvalitě, proto u nich nelze očekávat další významná úsporná opatření.

• **Já tedy musím zopakovat otázku: co jste vy sami udělali pro zlepšení nepříznivé situace?**

Chybějící prostředky ze státního rozpočtu nelze, s ohledem na jejich objem, zajistit z rozpočtu kraje, případně z rozpočtů dotčených obcí. Přesto i v letošním roce poskytujeme účelové dotace nestát-

ním neziskovým organizacím a příspěvkovým organizacím zřizovaných obcemi. Kraj ze svého rozpočtu zatím vyčlenil 11 milionů korun na sedm dotačních programů. Těmito dotacemi podporujeme například zvyšování kvality a rozvoj sociálních služeb, projekty a aktivity pro lidi se zdravotním postižením, rozvoj komunitní práce v sociálně vyloučených lokalitách, aktivity z oblasti kriminality či protidrogové programy. Žadosti se podávaly do 4. března 2013.

V dalších letech se MSK bude ve své podpoře zaměřovat především na projekty a aktivity v síťování sociálních služeb, mapování situace v oblasti sociálního podnikání, zlepšení přístupu osob zdravotně postižených i osob, které o tyto osoby pečují, k informacím potřebným pro jejich integraci i sociální začleňování a podobně.

Letos jsme na dotace neziskovým a příspěvkovým organizacím vyčlenili 11 milionů korun

• **Jakým způsobem máte zmapovanou situaci lidí se zdravotním postižením v kraji a jaká opatření z toho hodláte vyvodit?**

Mapování potřeb občanů se zdravotním postižením je nezbytnou součástí procesu střednědobého plánování sociálních služeb v Moravskoslezském kraji. Již od roku 2004 je ustavena komise pro občany se zdravotním postižením, která funguje jako poradní a iniciativní orgán Rady Moravskoslezského kraje. Komise je složena z patnácti zástupců kraje, obecních samospráv i poskytovatelů sociálních služeb a spolupracuje s Krajskou radou zdravotně postižených Moravskoslezského kraje.

Vyrovňáváním příležitostí pro občany se zdravotním postižením na léta 2009 až 2013 se zabývá v pořadí již třetí Moravskoslezský krajský plán. Určuje konkrétní cíle a opatření, jejichž společným jmenovatelem je vytvoření podmínek pro zkvalitnění života obyvatel se zdravotním postižením – celkem obsahuje 74 opatření.

Zástupci kraje se pracovních cest zaměřených na poznávání sociální politiky severských zemí v posledních letech neúčastnili

• **Můžete uvést okruhy s nejvyšším počtem?**

Nejvíce – čtrnáct opatření – se týká dopravní obslužnosti a její bezbariérovosti u staveb financovaných z rozpočtu kraje. V zájmové a umělecké činnosti občanů se zdravotním postižením, i v přístupnosti kulturních, sportovních a volnočasových aktivit pak realizujeme dvanáct opatře-

ní, stejně jako při zajištění potřebné sítě sociálních a na ně navazujících služeb.

V současnosti je navíc připravován navazující dokument pro vyrovnávání příležitostí občanů se zdravotním postižením na léta 2014–2020.

• **Jezdí zástupci MSK do vyspělých evropských států, zejména do severovýchodních zemí, aby zjišťovali, jak je tam nastavena sociální politika vůči zdravotně postiženým?**

Ne. Zástupci MSK se v posledních letech neúčastnili pracovních cest zaměřených na poznávání sociální politiky severovýchodních zemí.

• **Jakou máte odezvu na sociální politiku Moravskoslezského kraje?**

Reakci veřejnosti, odborníků, ale především lidí využívající sociální služby bych rozdělil do dvou úrovní. První se týká státní sociální politiky a probíhajících reforem. V drtivé většině jde o reakce negativní, odmítající asociální přístup současné vlády. A není se čemu divit.

Druhá úroveň se věnuje konkrétním opatřením, které ve své působnosti prosazuje Moravskoslezský kraj. Tady je oceňována skutečnost, že kraj má vizi sociální problematiky formulovanou v přijatých strategických dokumentech. Řešíme postupně nejpalčivější problémy a společně s obcemi pomáháme regionům i dotčeným sociálním skupinám. Každoročně podporujeme neziskové organizace působící v sociálních službách prostřednictvím krajských dotačních programů. Čerpáme pro tuto oblast prostředky z evropských fondů – ROP Moravskoslezsko, Evropského sociálního fondu apod.

Třetí krajský plán Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením má nejvíce cílů v dopravní obslužnosti a její bezbariérovosti u staveb financovaných z rozpočtu kraje

• **Máte i nějaké „hmatatelné“ ocenění?**

Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje obdržel Cenu ministra práce a sociálních věcí za kreativní přístup k transformaci sociálních služeb. Moravskoslezský kraj byl v roce 2008 nominován na výroční Cenu MOSTY v kategorii Instituce veřejné správy za přijetí strategického dokumentu Koncepce kvality sociálních služeb. Řadu ocenění získaly také organizace působící v sociálních službách v kraji, například Domov Odry, Archa – chráněné bydlení Slezské diakonie nebo Poradenské středisko pro rodinu a dítě Sociálních služeb Havířov a další.

Děkují za rozhovor.

Jiří Muladi

V Ostravě mají lidi s handicapem a bez domova šanci na lepší život

Armáda spásy v Ostravě otevřela nové zařízení, které je u nás ojedinělé. Je určeno dospělým handicapovaným lidem, kteří ztratili stálou střechu nad hlavou. Nejde pouze o seniory, ale také o lidi mladšího věku se sníženou soběstačností a zdravotním stavem vyžadujícím pomoc jiné osoby. Pobytová zařízení tohoto druhu u nás stále chybí.

Nový Domov Přístav II. se začal plnit již před Vánoce a poptávka po ubytování je vysoká. Domov sídlí v Moravské Ostravě na ulici Zukalova. Jeho kapacita je 29 osob. Momentálně je evidován pořadník s 67 zájemci.

Nové zařízení Armády spásy pro handicapované lidi bez domova

„Naším prvním obyvatelům se těsně před Vánoce stal pan Novák. Před šesti lety přišel o práci i o rodinu. Jeho těžká sociální situace vyvrcholila ztrátou domova. Pobýval v různých ubytovnách i na ulici. Závažné zdravotní problémy ho dovedly do léčebny pro dlouhodobě nemocné. Po třech měsících by neměl kam jít. V té době jsme otevírali náš nový Přístav, a tak v něm mohl konečně zakotvit a doufáme, že také najít svůj domov,“ uvedl Mgr. Jan Vincenc, ředitel nové služby.

(hk)

Zdro, fotoj: www.armadaspasy.cz

Kontakt:

Armáda spásy v Ostravě: Palackého 741, 702 00 Ostrava, Mgr. Jan Vincenc, koordinátor projektu Prevence „bezdomovectví“, tel: 773 770 140, prevence_ostrava@armadaspasy.cz.